

Prezydent Miasta Leszna

Leszno, dnia 04.10.2024

znak sprawy: BR.0003.32.2024

Pan
Tomasz Mikołajczak
Radny Rady Miejskiej Leszna

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na Pana zapytanie w kwestii zaniechania kontroli legitymacji szkolnej podczas przejazdu autobusami komunikacji miejskiej odniosę się kolejno:

1. Ile nałożono kar za brak legitymacji uczniowskiej w roku 2023 i w pierwszej połowie bieżącego roku?

Kontrole w autobusach leszczyńskiej komunikacji miejskiej wykonuje firma „Kancelaria Wierzyciel”. Zgodnie z danymi pozyskanymi od firmy w 2023 roku za brak legitymacji szkolnej podczas przejazdu autobusami komunikacji miejskiej nałożono 288 opłat, łącznie w tym okresie wszystkich opłat nałożono 734. W okresie od stycznia do końca czerwca 2024 roku tych opłat nałożono 109, a łączna liczba nałożonych opłat dodatkowych wynosiła 323.

2. Jakie były z tego tytułu wpływy?

Z tego tytułu wpływy w 2023 roku wynosiły 8.499,40 zł, natomiast w pierwszej połowie 2024 roku była to kwota 3.456,00 zł.

3. Jakie jest stanowisko MKZ w sprawie zaniechania kontroli legitymacji szkolnej u młodzieży do 18 roku życia?

Do tej pory zakład podjął szereg działań, aby usprawnić korzystanie z przejazdów na podstawie biletów ulgowych bez okazania dokumentu uprawniającego do takiego przejazdu. Ich celem była poprawa komfortu i wygody pasażerów w ramach obowiązującego prawa.

W 2015 roku została uruchomiona Leszczyńska Karta Miejska. W ramach biletu elektronicznego uprawnienia do przejazdu ulgowego były wrywane na Kartę, w związku z tym nie było konieczności okazywania dokumentów uprawniających do ulgowego przejazdu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców, kolejnym krokiem w 2019 roku było wrywanie uprawnień na kartę elektroniczną przy pierwszej jej rejestracji bez konieczności corocznej aktualizacji - zgodnie z zapisami ustawy Prawo Oświatowe nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia, ale obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. W związku z tym osoby, które regularnie korzystają z przejazdów autobusami komunikacji miejskiej w Lesznie i mają przy sobie Leszczyńską Kartę Miejską, nie muszą okazywać podczas kontroli biletów legitymacji szkolnej.

Urząd Miasta Leszna

64-100 Leszno, ul. Kazimierza Karasia 15
tel. +48 65 529 81 00/01, fax +48 65 529 81 31, e-mail: um@leszno.pl

W przypadku uczniów, którzy sporadycznie korzystają z przejazdów ulgowych, dostępna jest elektroniczna wersja legitymacji szkolnej w aplikacji **mObywatel 2.0**, która pozwala na korzystanie z tego typu ulgi. Obecnie ponad 90% uczniów wyposażonych jest w smartfony, które umożliwiają okazanie legitymacji szkolnej podczas kontroli biletu.

Czy zatem całkowite zaniechanie kontroli legitymacji szkolnej jest zasadne? Nie ma na dziś regulacji prawnych, które zwalniałyby uczniów korzystających z transportu zbiorowego (np. kolei lub autokarowych przejazdów regionalnych) z obowiązku posiadania przy sobie dokumentów uprawniających do ulgi. Jeśli takie regulacje prawne wejdą w życie, wtedy będzie możliwość zweryfikowania tego zapisu w taryfie opłat.

Każda zmiana ma również swoje konsekwencje dla przewoźnika i rodzi kolejne pytania, np. co zrobić z uczniami niepełnosprawnymi, którzy uczęszczają do szkół czy specjalnych placówek oświatowych, korzystając z bezpłatnego przejazdu na podstawie ważnej legitymacji szkolnej wydanej przez organ szkolny czy placówkę edukacyjną? W takiej sytuacji uczniowie niepełnosprawni są zobowiązani do okazania dokumentu do kontroli. W przypadku, gdy nie będzie konieczne posiadanie przy sobie legitymacji szkolnej, czy taki uczeń będzie musiał zakupić bilet ulgowy?

Kolejna wątpliwość dotyczy ustawowego obowiązku szkolnego. Zgodnie z Prawem oświatowym (pkt. 2 art. 35) obowiązek szkolny trwa do ukończenia szkoły podstawowej. Tak więc uczeń szkoły średniej nie podlega już tym rygorom. W związku z tym będzie on mógł skorzystać z przejazdu ulgowego bez ważnego dokumentu, niezależnie, czy się uczy, czy nie.

Nie są to jedyne wątpliwości dotyczące okazania dokumentu. Z podobnymi propozycjami mogą wyjść m.in. seniorzy, którzy korzystają z bezpłatnego przejazdu na podstawie ważnego dowodu osobistego, czy emeryci i renciści, którzy podczas przejazdu także muszą okazać ważną legitymację emeryta lub rencisty.

Powyższa analiza prezentuje aktualną sytuację związaną z okazywaniem dokumentu uprawniającego do kontroli biletów oraz wskazuje na ewentualne zagrożenia, jakie mogą wystąpić w związku z brakiem takiego obowiązku.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA LESZNA
dr Maciej Grabianowski

DYREKTOR
Jacek Domagała